

Sportparticipatie Kinderen en jongeren

Rapportage

**Onderzoek & Statistiek
Juli 2013**

Inleiding

Er zijn in de gemeente 's-Hertogenbosch enquêtes uitgezet over opvoeding en leefstijl van kinderen/jongeren. Het gaat om de volgende enquêtes:

- Jongerenenquête: onder jongeren van 12-24 jaar.
- Enquête Kind & Opvoeding: onder ouders van kinderen van 0-17 jaar. Aan de ouders is gevraagd een enquête in te vullen over hun kind.

In de enquêtes zijn ook vragen over sport meegenomen. In deze rapportage zijn de resultaten van deze sportvragen uitgewerkt voor 2013. Waar mogelijk worden deze resultaten vergeleken met de resultaten van 2010.

Er wordt in de resultaten een uitsplitsing gemaakt naar de volgende groepen:

- Ouders van kinderen van 4-11 jaar;
- Jongeren van 12-17 jaar;
- Ouders van jongeren van 12-17 jaar.
- Jongeren van 18-24 jaar;

Voor de 12-17 jarigen worden dus de resultaten weergegeven van zowel de jongeren zelf als ook van de ouders van deze doelgroep.

In het rapport komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Sportparticipatie
- Buiten sporten
- Bewegen en overgewicht
- Bekendheid met diverse initiatieven op het gebied van sport
- Zwemdiploma

In de figuren worden ook cijfers gepresenteerd van de aandachtsbuurten. Het gaat om cijfers van alle aandachtsbuurten samen. Een overzicht van de aandachtsbuurten waar het om gaat, is opgenomen in bijlage 1.

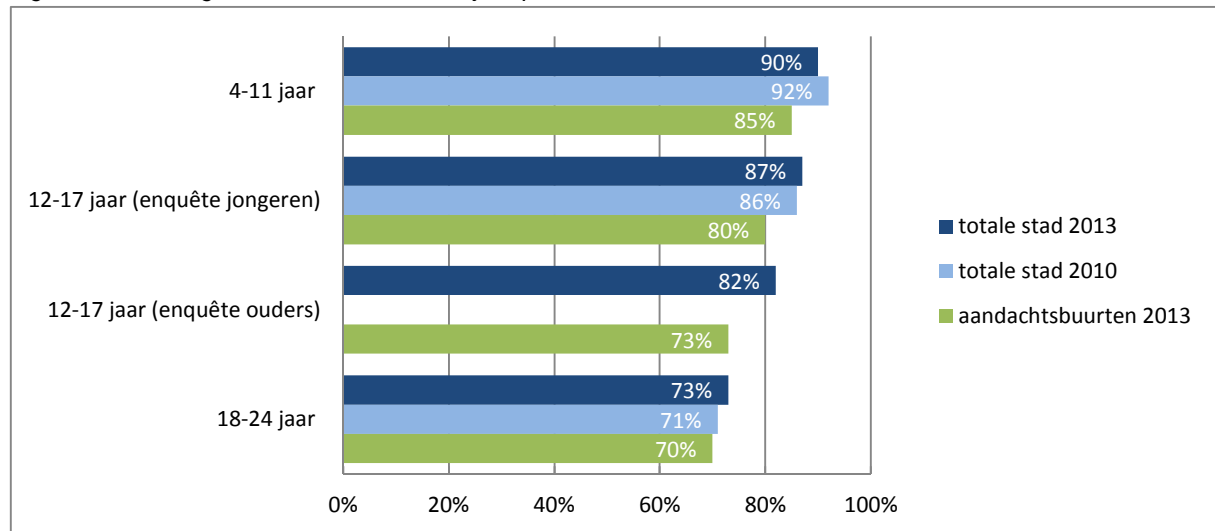
In de bijlagen van het rapport zijn de resultaten in tabellen uitgewerkt per leeftijdsgroep. Ook zijn hierin de cijfers op wijkniveau terug te vinden en de cijfers van de aandachtsbuurten per wijk.

1. Sportparticipatie

Merendeel van de kinderen en jongeren sport minimaal 1 keer per maand

9 op de 10 kinderen tussen 4 en 11 jaar sport minimaal 1 keer per maand, 85% sport zelfs minimaal 1 keer per week. 8% van de kinderen tussen 4 en 11 jaar sport nooit. Van de 12-17 jarigen geeft 87% aan minimaal maandelijks te sporten, voor de 18-24 jarigen is dat 73%. Het percentage dat minimaal maandelijks sport neemt af naarmate de leeftijd toeneemt. Het percentage kinderen / jongeren dat minimaal maandelijks sport is nauwelijks veranderd ten opzichte van 2010.

Figuur 1 Percentage dat minimaal maandelijks sport



- De groep kinderen tussen 4 en 11 jaar die nooit sport is groter onder kinderen van ouders met een laag opleidingsniveau.
- Jongens tussen 12 en 24 jaar geven vaker aan dat ze sporten dan meisjes uit dezelfde leeftijdsgroep.
- Jongeren uit de wijken West en Noord sporten minder vaak dan jongeren uit de overige wijken.
- Kinderen en jongeren uit de aandachtsbuurten sporten minder vaak dan kinderen en jongeren uit de rest van de stad.

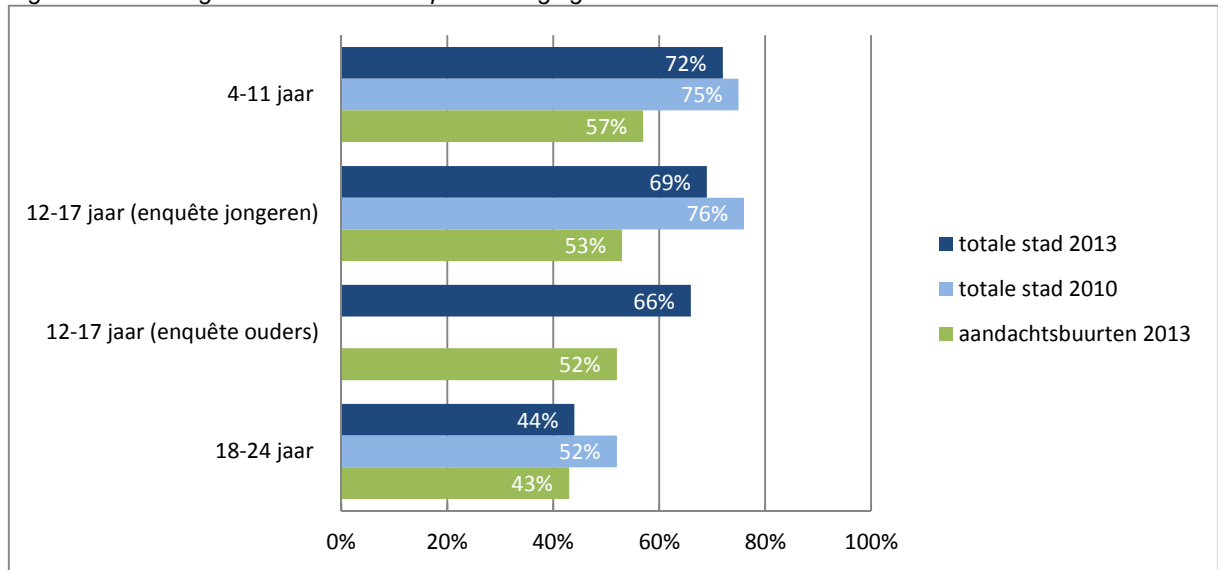
Lidmaatschap sportvereniging afgenomen

Van de kinderen van 4-11 jaar is in 2013 ongeveer driekwart lid van een sportvereniging. Twee derde (69%) van de jongeren van 12-17 jaar en bijna de helft (44%) van de jongeren van 18-24 jaar geeft aan lid te zijn van een sportvereniging. Net als bij sportparticipatie neemt ook het percentage dat lid is van een sportvereniging af naarmate de leeftijd toeneemt. Voor alle leeftijdsgroepen is het percentage dat lid is van een sportvereniging ten opzichte van 2010 afgenomen.

Voor alle leeftijdsgroepen geldt dat het lidmaatschap van sportverenigingen in de aandachtsbuurten een stuk lager is dan in de rest van de stad. Dit geldt met name voor de aandachtsbuurten in de wijk Noord.

De redenen waarom jongeren/kinderen geen lid zijn van een sportvereniging zijn vooral desinteresse, de kosten en tijden die niet goed uitkomen.

Figuur 2 Percentage dat lid is van een sportvereniging



- Jongens zijn vaker lid van een sportvereniging dan meisjes.
- Ouders (van kinderen tussen 4 en 11 jaar) met een laag opleidingsniveau geven vaker aan dat hun kind geen lid is van een sportvereniging dan ouders met een hoog opleidingsniveau.

2. Buiten spelen/sporten

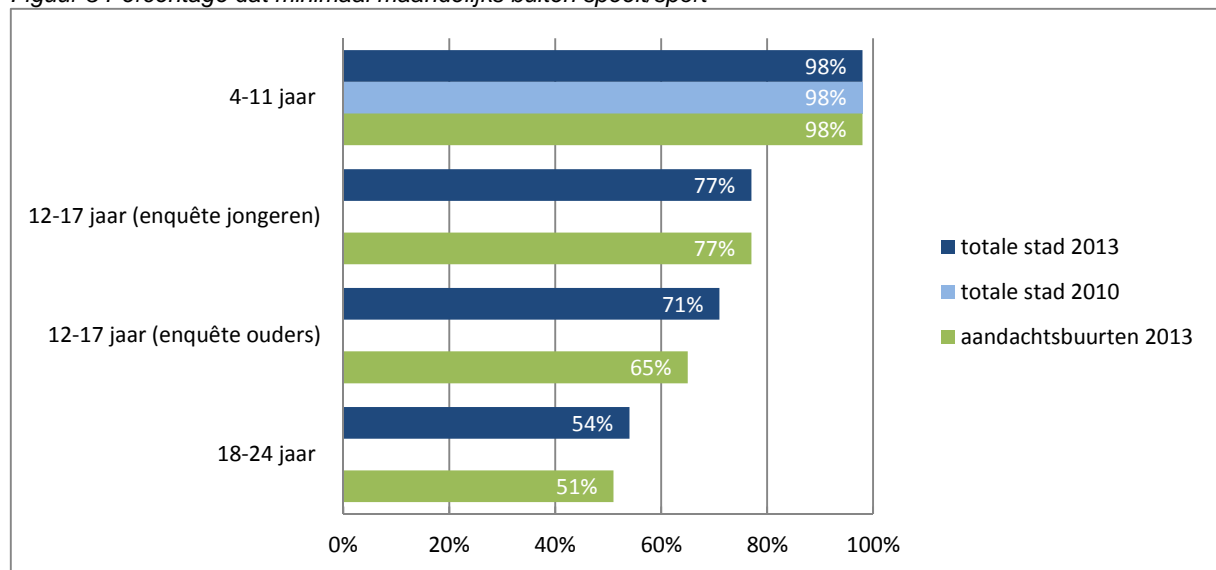
Meeste kinderen spelen wekelijks buiten

Ruim 9 op de 10 kinderen in de leeftijd van 4-11 jaar spelen wekelijks buiten. De helft speelt zelfs dagelijks buiten. In 2010 was dit 65%.

Onder jongeren is gevraagd hoe vaak zij buiten sporten. Ruim driekwart van de jongeren van 12-17 jaar geeft aan dat zij minimaal maandelijks buiten sporten tegenover ruim de helft van de jongeren van 18-24 jaar. Jongens sporten vaker buiten dan meisjes.

In de aandachtsbuurten spelen / sporten kinderen en jongeren ongeveer even veel buiten als in de rest van de stad.

Figuur 3 Percentage dat minimaal maandelijks buiten speelt/sport¹



Ruim voldoende mogelijkheden om buiten te spelen/sporten

Driekwart van de ouders van 4-11 jarigen vindt dat hun kind (ruim) voldoende mogelijkheden heeft om buiten te spelen. Dit is nauwelijks veranderd ten opzichte van 2010. Onder jongeren van 12-17 jaar en 18-24 jaar vindt twee derde dat er voor hen (ruim) voldoende mogelijkheden zijn om buiten te sporten. Ook onder de ouders van 12-17 jarigen is dit ongeveer twee derde.

In de aandachtsbuurten zijn ouders en jongeren minder tevreden over de mogelijkheden om buiten te spelen/sporten dan in de rest van de stad. Zo vindt van de ouders van 4-11 jarigen uit de aandachtsbuurten 58% deze mogelijkheden (ruim) voldoende. Voor de totale stad is dit 75%.

Tabel 1 oordeel over mogelijkheden om buiten te spelen/sporten (2013)¹

	ruim voldoende	voldoende	matig	onvoldoende	weet niet/geen mening
4-11 jaar	32%	43%	18%	6%	1%
12-17 jaar (enquête jongeren)	22%	45%	23%	7%	3%
12-17 jaar (enquête ouders)	19%	47%	19%	9%	7%
18-24 jaar	17%	48%	20%	7%	8%

- Jongens van 12-17 jaar vinden vaker dat er (ruim) voldoende mogelijkheden zijn om buiten te sporten dan meisjes uit diezelfde leeftijdsgroep.

¹ Aan de ouders van kinderen in de leeftijdsgroep 4-11 jaar is gevraagd naar buiten *spelen* in plaats van buiten *sporten*.

3. Bewegen en onder- en overgewicht

Matig intensief bewegen

Er is gevraagd hoeveel dagen per week kinderen/jongeren minimaal een uur matig intensief bewegen en/of sporten². Daarbij is een onderscheid gemaakt naar de zomer en de winter. In de zomer is het aantal dagen waarop kinderen/jongeren minimaal een uur matig intensief bewegen hoger dan in de winter.

Als we kijken naar het percentage dat 5 dagen of meer per week minimaal een uur matig intensief beweegt, dan is dit in de zomer ruim de helft van de 4-11 jarigen. Onder 12-17 jarigen ligt dit percentage iets lager (47%). In de winter is het percentage onder 12-17 jarigen juist weer hoger dan onder 4-11 jarigen. Ruim een vijfde van de 4-11 jarigen beweegt in de winter 5 dagen of meer per week minimaal een uur matig intensief. Voor 12-17 jarigen is dit 30% (enquête jongeren).

Tabel 2 Minimaal één uur matig intensief bewegen en/of sporten - zomer (2013)

	5 of meer dagen per week	1-4 dagen per week	nooit	weet niet
4-11 jaar	58%	37%	1%	3%
12-17 jaar (enquête jongeren)	47%	47%	2%	4%
12-17 jaar (enquête ouders)	51%	44%	2%	3%

Tabel 3 Minimaal één uur matig intensief bewegen en/of sporten – winter (2013)

	5 of meer dagen per week	1-4 dagen per week	nooit	weet niet
4-11 jaar	22%	71%	2%	5%
12-17 jaar (enquête jongeren)	30%	58%	6%	7%
12-17 jaar (enquête ouders)	40%	53%	4%	3%

² Onder matig intensief bewegen vallen activiteiten waardoor de ademhaling en hartslag licht gaan stijgen. Dit bewegen hoeft niet aaneengesloten te zijn. Het kind kan bijvoorbeeld 's morgens een half uur naar school fietsen en 's middags een half uur terug naar huis.

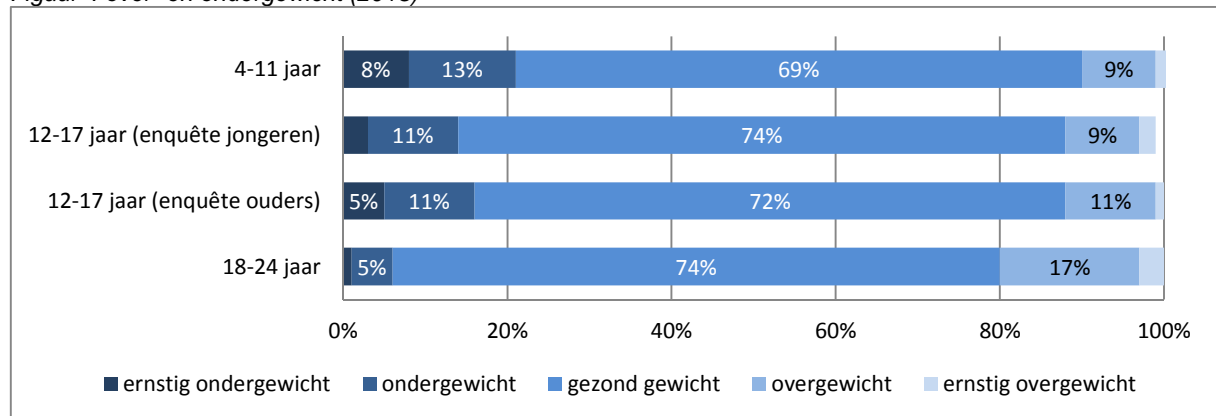
Een vijfde van de 18-24 jarigen heeft overgewicht

Twee derde van de 4-11 jarigen heeft een gezond gewicht. Bij de 12-17 jarigen en 18-24 jarigen liggen deze percentage iets hoger. Daar gaat het om bijna driekwart.

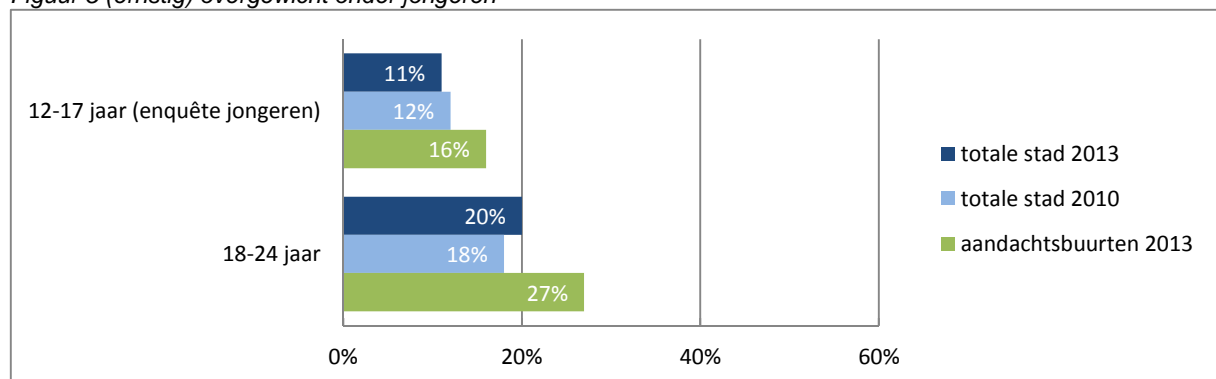
Onder jongeren van 4-11 jaar komt ondergewicht vaker voor, terwijl onder jongeren van 18-24 jaar vaker sprake is van overgewicht. Bij één op de vijf jongeren van 18-24 jaar is sprake van (ernstig) overgewicht.

Onder alle leeftijdsgroepen is het percentage (ernstig) overgewicht hoger voor de aandachtsbuurten dan voor de totale stad. Zo heeft in de aandachtsbuurten 27% van de 18-24 jarigen overgewicht. Voor de totale stad is dat 20%.

Figuur 4 over- en ondergewicht (2013)³



Figuur 5 (ernstig) overgewicht onder jongeren



- Bij meisjes is vaker sprake van ondergewicht. Bij jongens is vaker sprake van overgewicht.
- 4-11 jarigen van ouders met een laag opleidingsniveau hebben vaker last van overgewicht.
- Jongeren (18-24 jaar) met over- en ondergewicht sporten minder vaak buiten.
- Jongeren (12-24 jaar) met overgewicht zijn minder vaak lid van een sportvereniging.

³ Met de BMI (Body Mass Index) wordt het gezond gewicht uitgerekend uitgedrukt in een getal. De BMI wordt berekend door het lichaamsgewicht te delen door het kwadraat van de lichaamslengte.

4. Bekendheid met diverse initiatieven

Website www.s-port.nl

'S-PORT is een initiatief van gemeente 's-Hertogenbosch en wil uitdagen, verbinden en inspireren. De bijbehorende website www.s-port.nl maakt het initiatief zichtbaar en biedt ruimte voor sport(verenigingen), activiteiten, contactgegevens en actualiteit. Het brengt sporten en bewegen door, voor en met de stad in beeld.

De website www.s-port.nl is het meest bekend onder ouders van 4-11 jarigen. Van hen kent 4 op de 10 de website (zie figuur 6). De bekendheid is vergeleken met 2010 aanzienlijk gestegen. In 2010 gaf nog 23% aan de website te kennen.

Bijna 3 op de 10 jongeren tussen 12-17 jaar kent de website www.s-port.nl. De website is beter bekend onder de 12-17 jarigen (29%) dan onder de 18-24 jarigen (8%).

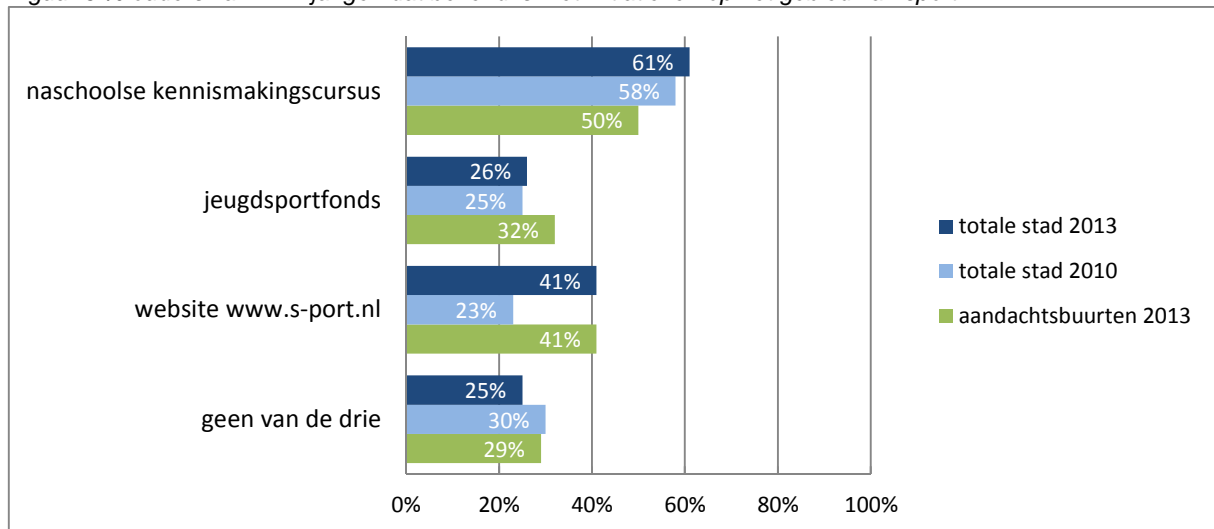
Meer jongens kennen de website www.s-port.nl dan meisjes.

6 op de 10 ouders bekend met naschoolse kennismakingscursus

Figuur 6 geeft de bekendheid weer van ouders van 4-11 jarigen met diverse initiatieven op het gebied van sport. Het jeugdsportfonds is bedoeld voor financiële bijdragen voor kinderen van ouders met een minimum inkomen, zodat deze kinderen de mogelijkheid krijgen om te kunnen sporten. De naschoolse kennismakingscursus is bedoeld om kinderen kennis te laten maken met verschillende sporten.

De naschoolse kennismakingscursus is het meest bekend onder de ouders. 6 op de 10 ouders kent dit initiatief. In de aandachtsbuurten is dit initiatief iets minder bekend dan in de rest van de stad. Het jeugdsportfonds is in de aandachtsbuurten juist bekender.

Figuur 6 % ouders van 4-11 jarigen dat bekend is met initiatieven op het gebied van sport



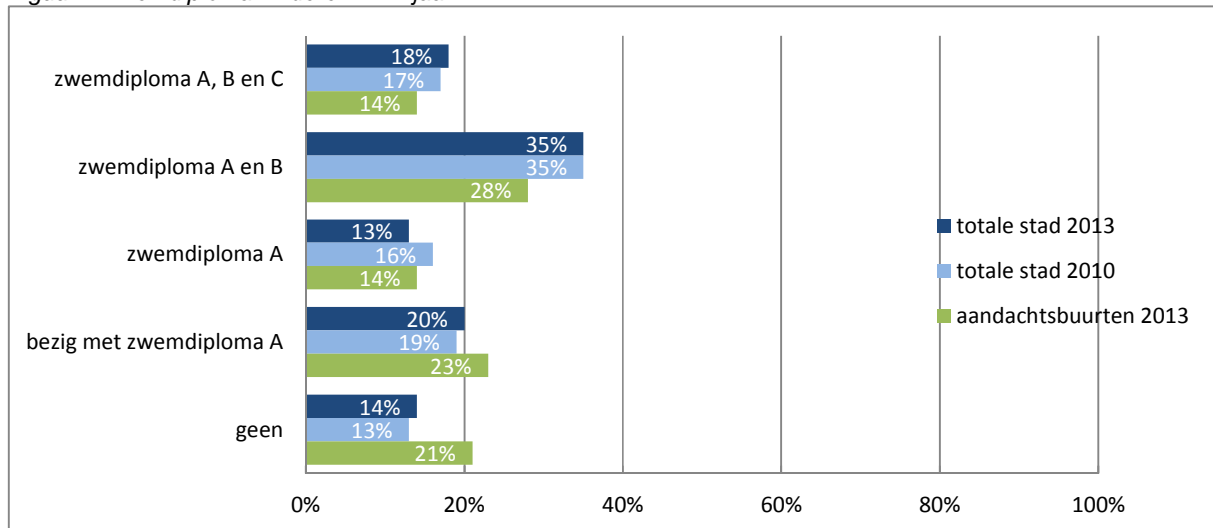
- De bekendheid met bovengenoemde initiatieven is groter onder ouders met een hoog opleidingsniveau.

5. Zwemdiploma

Figuur 7 geeft een overzicht van de percentages 4-11 jarige kinderen die één of meerdere zwemdiploma's hebben of hier mee bezig zijn. In deze leeftijdsgroep heeft 14% nog geen zwemdiploma. Het percentage in 2013 is vergelijkbaar met dat in 2010. Een derde van de 4-11 jarigen heeft zowel zwemdiploma A als B.

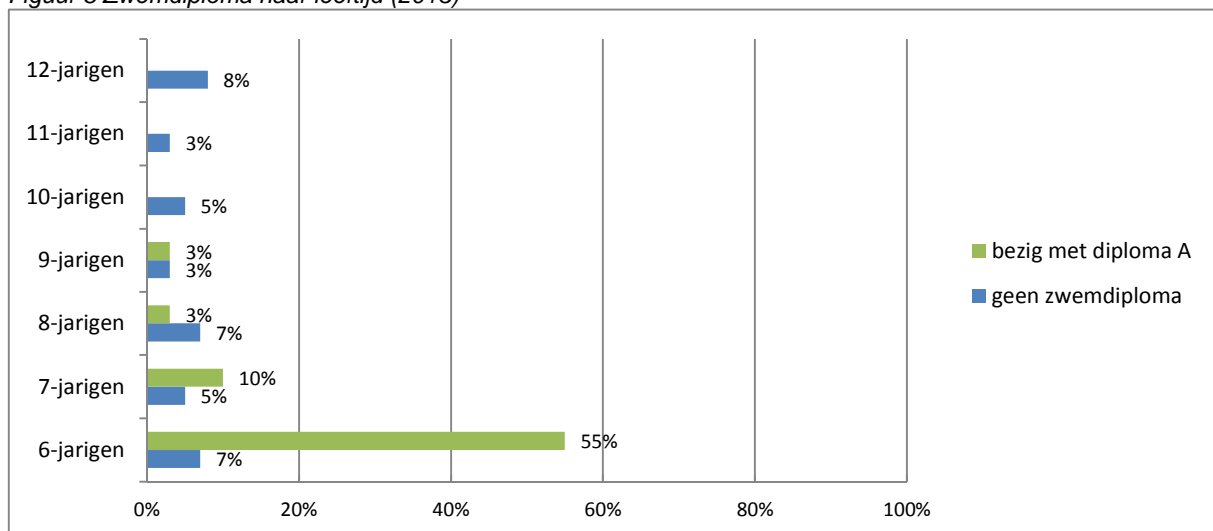
Het percentage kinderen zonder zwemdiploma is voor de aandachtsbuurten iets hoger dan voor de totale stad.

Figuur 7 Zwemdiploma kinderen 4-11 jaar



Figuur 8 geeft een overzicht van de behaalde zwemdiploma's naar leeftijd. Van de 10 jarigen heeft 5% geen zwemdiploma, van de 11-jarigen 3% en van de 12-jarigen 8%.

Figuur 8 Zwemdiploma naar leeftijd (2013)



- Het zijn vooral ouders met een laag opleidingsniveau (geen of alleen basisonderwijs) waarvan de kinderen van 10 jaar en ouder geen zwemdiploma hebben.

Bijlage 1: overzicht aandachtsbuurten

Wijk Noord:

- De Hambaken
- Edelstenenbuurt
- Sprookjesbuurt
- Muziekinstrumentenbuurt
- Haren
- Donk
- De Reit

Wijk West:

- Kruiskamp
- Schutskamp
- Boschveld
- Deuteren

Wijken Zuidoost en Graafsepoort:

- Graafsebuurt Noord
- Graafsebuurt Zuid
- Aawijk Noord
- Aawijk Zuid
- Hinthamerpoort
- Gestelse buurt
- Meerendonk